

jízdy, jestliže je mylným, důsledkem čehož bylo dovolání vyhověti a, ježto se vnitřní vlnka vlastního zavinění žalobceva spolužalovaným H-em uplatněná ukázala podle zjištění nižších soudů bezdůvodnou, rozsudky nižších soudů změnit.

Čís. 8467.

Ručení za škodu z provozu silostrojů (zákon ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.).

Nastala-li škoda střetnutím dvou silostrojů, ručí třetí osobě nesoučastněné na provozu silostrojů ti, kdo se úplně neospravedlnili, rukou společnou a nerozdílnou.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1928, Rv I 298/28.)

Žalobce doprovázel jako zřízenec Antonína Š-a zásilku nábytku, kterou vezlo nákladní auto Jana Ch-a. Na křižovatce srazilo se nákladní auto Jana Ch-a s vojenským autem, při čemž byl žalobce poraněn. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na Janu Ch-ovi a československém eráru rukou společnou a nerozdílnou náhrady škody. *Procesní soud* prvního stolu v Praze uznal žalobní nárok proti oběma žalovaným rukou společnou a nerozdílnou po právu. *Důvody:* Podle toho, jak nestranými svědky bylo vyličeeno, měli řidiči obou automobilů před žalobní nehodou úplně volnou jízdní dráhu a rozhled v ní na pravo i na levo, avšak oba jeli nepřipustnou rychlostí, přesahující 6 km za hodinu na křižovatce ulic, čímž se stalo, že vojenské auto, jež před nehodou brzdilo, nemohlo včas zastavit a narazilo na civilní auto Ch-ovo. Tím oba řidiči porušili předpis § 46 min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. o bezpečnostních opatřeních pro provozování jízdy silostrojů, a § 45 nař., podle něhož rychlost jízdy za všech okolností má být volena tak, by řidič auta byl pánem rychlosti a by bezpečnost osob a majetku nebyla ohrožena, řidič pak má rychlost přiměřeně umírniti, po případě zůstatí státi a motor zaraziti, kdyby nehody nebo poruchy dopravy mohly být způsobeny vozidlem. Třebaže tedy řidič vojenského auta dal výstražné znamení, není tím úplně vyviněn podle § 48 cit. min. nař., ježto jel na křižovatce neopatrně a nepřipustnou rychlostí. Naproti tomu však jest prokázáno, že vojenské auto při náhlém brzdění se smeklo do prava a narazilo na auto civilní, z něhož následkem nárazu žalobce vyletěl a při tom se zranil. Na této nahodilé okolnosti smyku a setrvačnosti nelze přičísti však výhradnou vinu řidiči auta Ch-ova, neboť okolnost ta souvisí se zvláštním způsobem zařízení auta, jež se smeká při náhlém zabrzdění — § 2 autom. zákona a § 1311 obč. zák. Kdyby byl řidič vojenského auta jel na křižovatce rychlostí 6 km, t. j. přibližně rychlostí rázné chůze dospělého člověka, nebyl by potřeboval náhle rychle zabrzditi a nebylo by mu auto popojelo ku předu. Třebaže tedy v souzeném případě šlo o srážku dvou aut a podle § 3 autom. zák. neplatí tu ustanovení § 1 a § 2 zák. autom., nýbrž občanský zákon, musel uznati soud,

že nehodu žalobní zavinili řidiči obou aut, za jejichž hrubé zavinění podle § 8 zák. autom. ručí vlastníci aut, žalovaní. Ježto míru zavinění řidičů na žalobní nehodě nelze přesně určit, uznal soud, jak uvedeno ve výroku rozsudečném podle § 1302 obč. zák. O d v o l a c í s o u d vyhověl odvolání žalovaného vojenského eráru potud, že nárok žalobcův proti vojenskému eráru jest po právu jen jednou třetinou, dvěma třetinami nikoliv, v ostatním co do solidárního ručení vojenského eráru se spolužalovaným Ch-em odvolání nevyhověl. D ů v o d y: Nesprávně první soud ocenil důkazy a neposoudil důsledkem toho správně věc po stránce právní, pokud jde o míru zavinění, máje za to, že ji přesně nelze určit (§ 1302 obč. zák.) a že ručí vlastníci obou automobilů jeden za druhého. Bylo zjištěno, že řidič civilního auta, blíže se ke křižovatce nedával vůbec znamení výstražné. K tomu byl však podle § 48 min. nař. povinen a, ježto bylo zjištěno, že řidič vojenského auta dával slyšitelné znamení, jest zavinění řidiče auta Ch-ova větší než řidiče vojenského auta. Proto vyhověl soud částečně odvolání žalovaného eráru v tomto směru a stanovil míru zavinění připadající na řidiče automobilu vojenského jednou třetinou a jen v tomto poměru ručí žalovaný čsl. vojenský erár za bolestné a věcnou škodu žalobce z automobilového úrazu a to rukou společnou a nerozdílnou se spolužalovaným Janem Ch-em.

N e j v y š š í s o u d vyhověl dovolání žalobce a obnovil v napadené části rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Odvolací rozsudek posuzuje otázku ručení žalovaných — na rozdíl od prvního rozsudku — správně podle zákona ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák., avšak ocitá se v rozporu se svým vlastním právním názorem, máje za to, že míru ručení jest posuzovati použitím § 1302 obč. zák. podle míry zavinění. Právem vytýká dovolání omyl tomuto jeho právnímu názoru (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Jakmile nižší soudy zjistily, že žalobcova škoda jako škoda osoby na provozu jízdného silostroje nezúčastněné vznikla setkáním se dvou silostrojů, a uznaly, že oba žalovaní za ni ručí, ať již proto, že ji spolu přímo zavinili, neb proto, že se jim nezdařil vyvíňovací důkaz podle § 2 aut. zák., nelze určovati u nich míru zavinění a ručení. V takovém případě jde o škodu z události, jež vznikla setkáním se několika — podle automobilového zákona — ručících provozů podle první věty § 3 (4) aut. zák. a tu ručí osoby zavázané ručením na základě tohoto zákona podle poslední věty téhož § rukou nerozdílnou. Zákon ukládá v odst. (4) § 3 aut. zák. osobám, které za škodu vzniklou střetnutím dvou automobilů ručí podle aut. zákona, ručení solidární bez ohledu na míru jich zavinění právě tak, jako je ukládá několika zavázaným v § 1 (6) aut. zákona. Tu i tam je sice možným ospravedlnění podle § 2 aut. zákona, avšak pro ručení za škodu, jež vznikla osobě třetí, totiž osobě na provozu ani toho ani onoho jízdného silostroje nezúčastněné, má právní důsledky jen, podařilo-li se žalovanému ospravedlniti

se úplně. Jen v tomto případě neručí žalovaný, ač jde u něho o jeden z několika ručících provozů, jejichž setkáním škoda vznikla, a nelze proto podle povahy věci použítí poslední věty § 3 (4) o solidárním ručení, která nestanoví, že ručí solidárně i ten, kdo se úplně ospravedlnil. V takovém případě tento žalovaný vůbec neručí. Nepodařilo-li se však žalovanému, by se ospravedlnil úplně (§ 2 (4) aut. zák.), je účast jeho jedním z oněch několika ručících provozů, jejichž setkáním škoda vznikla, jest zavázán ručením na základě aut. zák. Důsledkem toho ručí za škodu, jež vznikla osobě třetí nezúčastněné na provozu silostrojů podle jasného znění řečeného místa zákona rukou nerozdílnou. Míra zavinění může po případě mít právní význam pro otázku postihu několika ručících osob mezi sebou, než o otázku tu v souzeném případě nejde. Tu jde o nárok třetí osoby podle § 3 (4) aut. zák. a její nárok je proti několika osobám solidární. Bylo proto obnoviti v té příčině výrok prvního soudu, třebaže z odchylných důvodů co do základu solidárního ručení. Názevem dovolací odpovědi, že zažalovaný nárok jest posuzovati podle obč. zák., protože žalobce nebyl dopravován ani za úplatu ani po živnostensku, netřeba se podrobněji obírat, neboť podle zjištění nižších soudů byl žalobce v den nehody zaměstnán jako sluha v Š-ově továrně na výrobu nábytku, doprovázel auto Ch-ovo, jež vezlo nábytek Š-ův, a za dopravu tu platil Ch-ovi Š. Použil tudíž žalobce auta jako zaměstnanec Š-ův za úplatu, již dal Š., platí proto ustanovení § 4 (1) aut. zák. o náhradě z poškození osob jízdným silostrojem dopravovaných za úplatu a nesejde na tom, zda by také dopadalo ustanovení o náhradě z úrazu v živnostenské dopravě.

Čís. 8468.

Předpoklady právní ochrany nároku, najmě i oprávnění ke sporu, jest posuzovati podle doby vynesení rozsudku prvního soudu.

Byl-li odvolacím (dovolacím) soudem zrušen rozsudek prvního soudu (rozsudky nižších soudů) podle § 496 čís. 3 čr. následkem odchýlného právního názoru odvolacího (dovolacího) soudu v otázce oprávnění žalobce ke sporu, mohl žalobce k odůvodnění svého oprávnění ke sporu uplatniti nové okolnosti, i takové, jež nastaly po vynesení dřívějšího rozsudku do vynesení nového rozsudku.

(Rozh ze dne 16. listopadu 1928, Rv I 365/28).

Žalobu o zaplacení peněžité pohledávky o b a n i ž š í s o u d y zamítly. N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a uložil prvnímu soudu, by znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Nižší soudy zamítly žalobu proto, že žalobkyně v době podání žaloby nebyla oprávněna ke sporu, ana tehdy byla žalobní pohledávka přikázána k vybrání Marii M-ové k vydobytí její pohledávky 5.200 Kč.